
Shukayamasamvade Shivalingarchana Mahimavarnanam

शुकयमसंवादे शिवलिङ्गार्चनमहिमवर्णनम्

Document Information

Text title : Shukayamasamvade Shivalingarchana Mahimavarnanam

File name : shivalingArchanamahimavarNanamshukayamasAMvAde.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | harAkhyah tRitIyAMshaH | pUrvArdham | adhyAyaH
17| 28-114 ||

Latest update : May 6, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 6, 2023

sanskritdocuments.org

शुकयमसंवादे शिवलिङ्गार्चनमडिमवर्णनम्

अपारपुण्यनिधयो येन पुण्यैः समार्जिताः ।
तस्यैव तावद्विश्वासः शिवलिङ्गार्चने यम ॥ १ ॥

कल्पावसानपर्यन्तं धर्मैश्चेत् दिनयापनम् ।
तदा कथञ्चिद्विश्वासो जायते शङ्करार्चने ॥ २ ॥

सुलभं पुण्यपुञ्जानां श्रीमृत्युञ्जयपूजनम् ।
अन्येषां दुर्लभं तावत् तदेव शिवपूजनम् ॥ ३ ॥

सुमेरुशिखरस्थानां यन्त्रेण सल संस्थितिः ।
पातालवासिनां सा तु दुर्लभा स्यात् तथा भवतु ॥ ४ ॥

अतः शिवाराधनेऽपि विद्वाः सम्भावितास्ततः ।
तत्कार्यमप्रमादेन प्रमादे कुगतिर्भवेत् ॥ ५ ॥

अशाङ्करागारनारीनरनीरावलोकने ।
निमील्य लोचने पश्चात् कुर्यात् सूर्यविलोकनम् ॥ ६ ॥

अशाङ्करशरीराणि दृष्ट्वा नारडिणामिति ।
दृष्ट्वा भानुं विशिष्टश्चेत् दूरं भात्यपि धावति ॥ ७ ॥

शिवनेत्रत्वबुद्ध्येव कर्तव्यं भानुदर्शनम् ।
अन्यथा धीर्यदि ददा पुनर्नरकमश्नुते ॥ ८ ॥

ततः परं भस्मनाङ्ग सम्यगुद्भूत्य सादरम् ।
उरलिङ्गार्चनं कार्यं कृत्वा मुक्तो भवेदधैः ॥ ९ ॥

उद्भूतितं भस्मनाङ्गं नवमेयोपजायते ।
भस्म पापशरीराणां भस्मीकराणसाधनम् ॥ १० ॥

तत्पुण्यपरिपाकेन भस्माङ्ग उपयास्यति ।
तस्माद्भूद्भूलेनान्यत् नवाङ्गमुपजायते ॥ ११ ॥

प्रविष्टा रोमकूपेषु शरीरस्थेषु कोटिशः ।
 लिङ्गानि जनयत्येव तदन्ते भूतिमुत्तमाम् ॥ १२ ॥
 मन्थे लिङ्गमयं कायं विभूत्युद्धूलनान्मम ।
 तदङ्गं यरलिङ्गं स्थादुत्तङ्गं येतनाश्रयम् ॥ १३ ॥
 अयेतनानि लिङ्गानि काश्मीरादीनि कोटिशः ।
 सन्ति तत्पूजने तावत् न तावत् क्लमश्रुते ॥ १४ ॥
 प्रत्यक्षेण विरुपाक्षशाम्भवाकारमाश्रितः ।
 गृह्णाति क्लमन्नं वा नीरं वा पुष्पमेव वा ॥ १५ ॥
 लिङ्गार्थकस्य मडिमा तस्य लिङ्गार्थनस्य वा ।
 वेदः कथञ्चिज्जानाति न विजानाति वा यमः ॥ १६ ॥
 शाङ्कराग्नेसरस्याङ्गं विभूतिपरिवेष्टितम् ।
 दृष्ट्वा भूतपतिस्तावत् नृत्यत्यम्बिकया सह ॥ १७ ॥
 अभूतपूर्वमेवेदं यररिङ्गमिति शश्रुतम् ।
 शैवाङ्गमुत्तमाङ्गं तु तस्य लिङ्गमनुत्तमम् ॥ १८ ॥
 बहुद्वयप्रसारेण लिङ्गाकारतया परम् ।
 उत्तमाङ्गं दृश्यमानं तस्य लिङ्गमिति स्मृतम् ॥ १९ ॥
 अर्पितं यरलिङ्गेषु साक्षाद्भुक्तं मलेश्वरः ।
 ततः स्थावरलिङ्गेषु न तथा शिव सन्निधिः ॥ २० ॥
 रत्नलिङ्गं श्रुतिप्रोक्तं रत्नं शाम्भवपुङ्गवः ।
 अतस्तदात्मकं लिङ्गं लिङ्गोत्तममिति स्मृतम् ॥ २१ ॥
 यस्य शाम्भवलिङ्गेषु न भक्तिरुपजायते ।
 तेन स्थावरलिङ्गेषु पूजा कार्या प्रयत्नतः ॥ २२ ॥
 स्थावरस्यापि लिङ्गस्य पूजा कृत्वा ततः परम् ।
 तदर्पितोपहारेण कर्तव्यं डारतोषणम् ॥ २३ ॥
 भुङ्क्ते डारमुषं प्राप्य सदारो डर षत्यपि ।
 श्रुतिः श्रुता ततो डारं डारा डारोडरं विदुः ॥ २४ ॥
 डारमाडारमास्वाधं डारोऽपि डरतामियात् ।
 ततो डारो डरः साक्षात् तदा डारोडरं य सः ॥ २५ ॥

येषां न छाररूपेण लिङ्गेषु न दृढा मतिः ।
 तेनार्थनीयं तस्लिङ्गं स्थावरं गिरिगह्वरे ॥ २६ ॥
 छारान्तःकरणाकारगुडामाश्रित्य शङ्करः ।
 तिष्ठतीत्यवगन्तव्यं सा गुडा वेदभोधिता ॥ २७ ॥
 तस्यां गुडायां संविष्टमम्बिकारमणं प्रभुम् ।
 स्मृत्वा उषाश्रुधाराभिः धीरो छारोऽमृतो भवेत् ॥ २८ ॥
 यथाधिकारं लिङ्गार्थां कृत्वा पापैर्विमुच्यते ।
 यथाविभवमेतस्य पूजा कार्या विशेषतः ॥ २९ ॥
 शिव एव यदा षष्ठः सिदानन्दधनस्तदा ।
 तदर्थनपरो भूयात् न लिङ्गार्चनतत्परः ॥ ३० ॥
 शिवसन्निधिरित्येव लिङ्गपूजा विधीयते ।
 स येत् सन्निहितः साक्षात् कार्यं तस्यैव पूजनम् ॥ ३१ ॥
 अतः प्रकृतपापस्य नाशायान्नि प्रयत्नतः ।
 शिवलिङ्गार्चनं कार्यं तन्नाशस्तेन जायते ॥ ३२ ॥
 पापदावानलस्यायं शिवलिङ्गार्चनाम्बुदः ।
 विनाशको भवत्येव सभाग्यानां भवेत्फलुः ॥ ३३ ॥
 अतः परं कालकालपूजया कालयापनम् ।
 कर्तव्यं कालनिलयं कालकालं स्मरन् ब्रज ॥ ३४ ॥
 -ऽत्युक्तं तद्भयः श्रुत्वा तत्कृतं लिङ्गपूजनम् ।
 तत्साधनानि दृष्ट्वापि यमः प्राड शुक्ं प्रति ॥ ३५ ॥ -
 -धन्योऽसि भाग्यवानेकः भवान् लोके शुकाधुना ।
 सर्वलोकोपकाराय शिवपूजा तवेदृशी ॥ ३६ ॥ -
 शिवपूजासाधनानां साधनं तपसां कृत्वा ।
 अथावतैव तपसा सर्वेषां कृतकृत्यता ॥ ३७ ॥
 त्वया जन्मार्जितानन्ततपोरूपेण केवलम् ।
 लिङ्गार्चनं कृतमिदं सर्वसाधनविद्विदम् ॥ ३८ ॥
 लोचनानां कृत्वा शिवलिङ्गविलोकनम् ।

अर्थितस्यास्य लिङ्गस्य दर्शनं तु विशेषतः ॥ ३९ ॥

शिवाराधनसामग्री दृष्टा सेयं मुहुर्मुहुः ।

तनोति परमानन्दं सेयमत्यद्भुता ऋतु ॥ ४० ॥

न शिवार्चनसामग्रीप्रभावस्यापि वर्णनम् ।

अपाररसनाभिर्वा शक्यते कर्तुमेकदा ॥ ४१ ॥

कल्पिता रथना सेयं त्वया शङ्करमन्दिरे ।

अपारतपसामेव रथना क्लमश्रुते ॥ ४२ ॥

जन्म ते सकलं माता धन्या धन्यः पिता तव ।

शाम्भवस्य त्वया सङ्गात् धन्य मामपि मन्मते ॥ ४३ ॥

भुवनेषु न कुत्रापि दृष्टः शाम्भुपुङ्गवः ।

येतादृशः शिवरतो दुलभः ऋतु सर्वदा ॥ ४४ ॥

धन्यं नेत्रयुगं धन्यं धन्यं मम करद्वयम् ।

शिवपूजनमामग्रीकरणालोकनादरात् ॥ ४५ ॥

येतादृशमहादेवपूजया परयाऽनया ।

कलं शङ्करपादाब्ज मकरन्दतया मतम् ॥ ४६ ॥

॥ एति शिवरत्नस्थान्तर्गते शुक्रयमसंवादे शिवलिङ्गार्चनविधानवर्णनं सम्पूर्णात् ॥

- ॥ श्रीशिवरत्नस्थम् । उवाचः तृतीयांशः । पूर्वार्धम् । अध्यायः १७ । २८-११४ ॥

- .. shrIshivarahasyam . harAkhyah tRRitIyAMshaH . pUrvArdham . adhyAyaH 17. 28-114 ..

Proofread by Ruma Dewan

——
Shukayamasamvade Shivalingarchana Mahimavarnanam

pdf was typeset on May 6, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

